

Осы мен өзім – қазақпын. Қазақты жақсы көрем бе, жек көрем бе? Егер жақсы көрсем, қылықтарын қостасам керек еді.

Я сам казах. Люблю я казахов или не люблю? Когда б любил, одобрил бы их нравы.

I, too, am a Kazakh. But do I love the Kazakhs or not? If I did, I would have approved of their ways and would have found something. [Word nine, Abai]

To our point of view, translation is a kind of transubstantiation; one poem becomes another. One can choose own philosophy of translation just as one chooses how to live: the free adaptation that sacrifices detail to meaning, the strict crib that sacrifices meaning to exactitude.

The poet moves from life to language and the translator moves from language to life; both, like the immigrant, try to identify the invisible, what's between the lines, the mysterious implications.

REFERENCES

1. Abai. The Book of Words. Almaty, 1982. p. 123.
2. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика. М., 1974. – 230 с.
3. Абдрахманов С. Перевод поэзии и поэзия перевода. – Астана: Аударма., 2008. 472 с.

Шевель Анжеліка
(Суми, Україна)

АКТУАЛЬНІСТЬ ОСВІТНЬОГО (ВИБІРКОВОГО) КОМПОНЕНТУ «СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ЛІДЕРСТВО» ДЛЯ СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ

У статті розглянуто проблему актуальності вивчення студентами освітнього (вибіркового) компоненту «Стратегічні комунікації та лідерство». Визначено підходи до проблеми лідерства. Наведено огляд понять «лідерство» та «комунікація». Проаналізовано основні відмінності між комунікацією та спілкуванням. Визначено важливість комунікативного процесу для формування лідерських якостей студентів. Авторами вивчено основні напрямки удосконалення системи розвитку лідерства серед студентської молоді.

Ключові слова: комунікація, комунікативний процес, комунікативні навички, лідерство, лідер, соціальна комунікація, спілкування.

В статье рассмотрена проблема актуальности изучения студентами образовательного (выборочного) компонента «Стратегические коммуникации и лидерство». Определены подходы к проблеме лидерства. Представлен обзор понятий «лидерство» и «коммуникация». Проанализированы основные отличия между коммуникацией и общением. Определена важность коммуникативного процесса по формированию лидерских качеств студентов. Авторами изучены основные направления усовершенствования системы развития лидерства среди студенческой молодежи.

Ключевые слова: коммуникация, коммуникативный процесс, коммуникативные навыки, лидерство, лидер, социальная коммуникация, общение.

The article considers the problem of topicality of students taking up educational (elective) component «Strategic Communications and Leadership». Approaches to the problem of leadership are identified. An overview of the concepts of «leadership» and «communication» is given. The main differences between communication and converse are analyzed. The importance of the communicative process for the formation of leadership qualities of students is determined. The authors study the main

directions of improving the system of leadership development among student youth.

Key words: *communication, communication process, communication skills, leadership, leader, social communication, converse.*

Сьогодні висуваються високі вимоги до якості професійної підготовки студентів. Орієнтир робиться на виховання студента як конкурентоспроможної особи, готової до лідерства та успішного виконання своєї професійної діяльності. У процесі навчання у вузі студент повинен навчитися не лише приймати самостійні рішення, а й відповідати за них.

Освітній (вибірковий) компонент «Стратегічні комунікації та лідерство» передбачає вивчення тем, які розкривають суть стратегічних комунікації та лідерства для сучасної молодшої людини.

Суспільство має потребу у фахівцях, які здатні співпрацювати та налагоджувати ділові стосунки з партнерами, зокрема зовнішніми, організовувати діяльність для досягнення спільної мети, долати комунікативні бар'єри, кваліфіковано здійснювати професійне спілкування під час виконання професійних завдань, вміти здійснювати самопрезентацію, бути лідерами тощо.

Людство завжди хвилювало питання, чому одні наполегливо йдуть вперед, проторюючи власний шлях і досягаючи успіхів, а інші відсиджуються у теплому місці, заздрячи чужим перемогам [1, 89].

Напевно, кожен мріє стати лідером, але кожному також відомо, що стати ним не так просто. Важливим ключем до успіху лідера, на нашу думку є здатність до комунікації.

Комунікації – це складний процес, що складається із взаємозалежних кроків. Кожен із цих кроків дуже потрібний і важливий для того, щоб зробити наші думки зрозумілими іншій особі. Кожен крок – це пункт, в якому, якщо ми будемо недбалими і не будемо думати про те, що робимо, – зміст може бути загублений.

Комунікація від природи є конститувальним фактором суспільного розвитку. Немає спілкування – немає спільноти. Якщо ми, фантазуючи, припустимо, що суспільство, яке не розвивається, може бути без науки, освіти, то без спілкування, без передачі інформації суспільство існувати не може взагалі.

На ранніх етапах суспільного розвитку комунікація мала виключно операціональний рефлексивно-поведінковий характер і залежить від вітальних, тобто життєвозабезпечувальних потреб людей. Люди об'єднувалися в колективи, групи з метою отримання їжі, будівництва житла тощо. У цій ситуації комунікація була знаряддям об'єднання у групи.

З суспільним розвитком і перетворенням комунікації у систему усвідомлених, цілеспрямованих дій, скерованих на процес свідомого встановлення й підтримання контактів між членами суспільства, спілкування могло набувати характеру творчого процесу, коли реакція комуніката прогнозувалася мовцем, думка «створювалася», «пророблялася» у своїй уяві і була ніби витвором мовця.

Якщо поставити запитання: «Що загального між записом у щоденнику, переглядом телепередачі, бесідою з друзями, розмовою по телефону і вивченням меню?» Усе це – форми комунікації. Підраховано, що люди витрачають на комунікацію більше часу, ніж на будь-яку іншу діяльність. Проте більшість людей насилу зможе визначити, що таке «комунікація» та чим вона відрізняється від «спілкування».

Комунікація – технічний процес обміну інформацією між двома і більше індивідами (або групами). Коли ми говоримо про комунікацію, нас перш за все цікавить те, як інформація передається. Поняття комунікація може вживатись у значенні: соціальна комунікація: спілкування між людьми та іншими соціальними суб'єктами; зв'язок за допомогою технічних засобів; певна система, за допомогою якої забезпечується сполучення між віддаленими об'єктами, наприклад: підземні комунікації, транспортні комунікації, каналізаційні комунікації тощо.

Спілкування – соціально – психологічний процес взаємодії двох і більше людей з приводу повідомленого. Люди на відміну від телефонного апарата, не просто передають інформацію. Вони її формують, уточнюють, розвивають, спотворюють, переживають і реагують на повідомлене.

Комунікативний процес є основою спілкування, організація якого залежить від розуміння системи й структури процесу, а також природи комунікативного акту.

Комунікація є важливим чинником існування суспільства. Суспільства без спілкування немає. Воно є тим процесом, який і забезпечує утворення суспільства. Ми живемо у світі комунікації, пише Г.Г. Почепцов, 70% свого часу людина витрачає на спілкування. Без ефективної комунікації зупинилося б багато виробничих процесів. Тому питання організації процесу спілкування (комунікативного процесу) є важливим для творення суспільства. Але правильна організація будь-якого процесу неможлива без з'ясування його природи, побудови моделі процесу, що пов'язано з вивченням структури, факторів, які впливають на цей процес, системи актів, що становлять його основу [2, 45].

Справжній лідер повинен володіти розвинутими комунікативними навичками. Лідер повинен вміти не тільки чітко і ясно висловлювати свої думки, а й володіти вмінням зацікавити своєю мовою присутніх, об'єднати всіх під загальною основою. Ще одна якість, без якої справжній лідер просто немислимий – це впевненість у собі, своїх діях. Витривалість – це та якість, якою повинен бути наділений справжній лідер.

Щоб стати лідером, потрібно розуміти закони природи і керуватися дарованими вічними цінностями, розвивати культуру взаємної довіри і поваги, адже коли різні люди працюють в одній команді, над одним проектом, дуже важливо працювати злагоджено, поважати відмінності, надавати творчий простір для інших людей, показувати особистий приклад. Справжні лідери ведуть за собою своїм прикладом, а не штовхають інших їти вперед. А ще треба вміло делегувати повноваження, дивитися вперед.

Отже сутність лідера полягає не так у власному розвитку, як у вмінні надихати людей навколо та переконувати їй у їхніх надзвичайних здібностях та цінностях.

Визначення поняття «лідер» ще 1948 р. дав провідний світовий фахівець в галузі досліджень лідерства Р. М. Стогділл (Ralph Melvin Stogdill). Лідер – це людина, яка береться за справу сама або розподіляє завдання між членами групи так, щоб кожен з них міг виявити ініціативу. Це людина, яка бачить конкретну мету та шляхи її досягнення, а також має досить сил і можливостей це зробити.

Слово лідер означає «той, хто веде за собою, очолює». Лідер (англ. leader – провідник, той, хто веде, керівник, вождь, командир) – особистість, яка користується беззастережним авторитетом і повагою з огляду на свої видатні індивідуальні людські, інтелектуальні або фахові якості.

Лідерство – це вміння пробудити в людей мрію, до якої вони наближатимуться, «вдихнути» в них потрібну для руху енергію. Під лідерством розуміється спроможність впливати на окремі особистості та соціальні групи, трудові колективи, спрямовувати їхні зусилля на досягнення мети організації, фірми, підприємства [3, 12].

Усвідомлюючи той факт, що провідною метою педагогічного процесу є розвиток особистості студента, формування у нього лідерських якостей, викладач має організовувати навчально-виховний процес з огляду на соціально-психологічні особливості лідерства.

Отже, вища школа має створити умови для підготовки конкурентоспроможного, ініціативного, відповідального, компетентного фахівця – лідера з активною життєвою позицією, фахівця, здатного приймати управлінські рішення у будь-яких сферах діяльності. Реалізація цього завдання можлива на основі впровадження інноваційних підходів, методів навчання, які створюють умови для моделювання майбутньої професійної діяльності, відтворюють ситуації комунікативної взаємодії, під час чого здійснюється формування та розвиток професійно важливих та особистісних якостей, у тому числі лідерських.

ЛІТЕРАТУРА

1. Головешко Б. Р. Про деякі проблеми розвитку лідерських якостей у студентів вищих навчальних закладів / Б. Р. Головешко // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти : зб. наук. пр. / НТУ «ХПІ», ред.: Л. Л. Тovaжнянський, О. Г. Романовський. Харків, 2012. Вип. 32-33(36-37). С. 89-96.
2. Косенко Ю.В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. / Ю.В. Косенко. Суми: Сумський державний університет, 2011. 187 с.
3. Сергеева Л. М., Кондратьева В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посіб. / за наук. ред. Л. М. Сергеевої. Івано-Франківськ. «Лілея НВ». 2015. 296 с.